

У законі №4941 також передбачені шляхи забезпечення енергоефективності, стимулювання та сприяння підвищенню рівня енергетичної ефективності будівель, та джерела енергопостачання. Окрім стимулювання закон передбачає покарання за порушення законодавства у сфері забезпечення енергоефективності будівель.

Впровадження цих стандартів та вимог має забезпечити зменшення використання енергії у житлових будинках на 70%, а завдяки цьому зменшити споживання енергоресурсів та знизити викиди парникових газів. В свою чергу це забезпечує виконання міжнародних зобов'язань України на виконання Паризької угоди щодо змін клімату.

ПРОСТОРОВІ ОБМЕЖЕННЯ НАФТОГАЗОВИДОБУВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СКЛАДІ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Сенько О.С.

Науковий керівник – Дядін Д.В., ст. викладач

Видобування нафти і природного газу належать до екологічно небезпечних видів діяльності. Згідно вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» глибоке буріння та видобування корисних копалин включені до категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (ОВД).

У складі повідомлення про плановану діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля (ОВД), міститься обов'язковий пункт щодо екологічних та інших обмежень планованої діяльності за альтернативами. Під цим варто розуміти аналіз наявних факторів обмеження діяльності для недопущення або мінімізації прямого або опосередкованого негативного впливу на здоров'я населення, якість водних ресурсів, стан тваринного і рослинного світу та інших компонентів довкілля. До цих факторів належать регуляторні обмеження – встановлення лімітів на викиди, недопустимість перевищення граничних концентрацій тощо, та просторові обмеження – вимоги до розташування об'єктів, що можуть чинити негативний вплив на довкілля, відносно вразливих елементів довкілля.

За відкритими офіційними даними на інтерактивній карті на веб-сайті ДНВП «Геоінформ України», можна визначити, що ділянки, на які видані спеціальні дозволи на користування нафтогазоносними надрами на території України охоплюють значні площі. Загальна кількість ліцензійних ділянок у Східному та Західному нафтогазоносних басейнах становить більше 400, а площі окремих ділянок становлять від 2 до 600 км².

Межі ліцензійних ділянок визначаються насамперед будовою нафтових і газових покладів, і встановлюються шляхом геологічного вивчення надр. Навіть поверховий перегляд загальнодоступних супутникових знімків свідчить, що до меж будь-якої ліцензійної ділянки потрапляють практично всі можливі типи земель, як антропогенно змінених, так і природних – населені пункти, лісові масиви, водно-болотні угіддя, природні ділянки рослинності, сільськогосподарські угіддя, водні об'єкти, дороги тощо. Таким чином, на кожній ліцензійній ділянці (родовищі) виникає низка факторів просторового обмеження нафтогазовидобувної діяльності, які мають бути проаналізовані та враховані під час проведення оцінки впливу на довкілля. До них можна віднести такі: 1) фізична недоступність окремих ділянок для спорудження нафтогазовидобувних об'єктів у силу особливостей будови ландшафту та рельєфу (висока крутизна схилів, вкритість водою, заболоченість, ризик небезпечних геологічних процесів тощо); 2) заборона проведення геологорозвідувальних та видобувних робіт на певних територіях: населені пункти, об'єкти природно-заповідного фонду, зони санітарної охорони водозаборів, прибережно-захисні смуги водних об'єктів, структурні елементи екомережі, буферні зони; 3) встановлення санітарно-захисних зон (СЗЗ) для об'єктів буріння, експлуатації та переробки нафти і газу.

Обмеження або заборона проведення нафтогазовидобувної діяльності на певних територіях виникає на підставі статей чинних законодавчих актів, державних норм та правил. У межах населених пунктів не дозволяється проведення видобувних робіт згідно вимог Державних санітарних правил планування і забудови населених пунктів, Державних будівельних норм, а також Правил безпеки в нафтогазовидобувній промисловості. Вимога встановлення санітарно-захисних зон навколо промислових об'єктів фактично визначає існування відповідної буферної зони навколо населених пунктів, яка має відділяти можливий вплив господарської діяльності на житлову забудову. Розмір СЗЗ і відповідних буферних зон встановлюється при проектуванні згідно з Державними санітарними правилами планування і забудови населених пунктів. На території об'єктів природно-заповідного фонду забороняється будь-яка господарська діяльність, яка може негативно вплинути на заповідні екосистеми, ця заборона регулюється законом України «Про природно-заповідний фонд». Для захисту та охорони поверхневих водних об'єктів встановлені розміри прибережних смуг, згідно з Водним Кодексом України – 25 м для малих річок, середніх річок і водосховищ площею понад 3 га – 50 м, для великих річок і водосховищ – 100 м. З метою забезпечення охорони питних вод у районах во-

дозаборів централізованого водопостачання встановлені зони санітарної охорони, вони поділені на 3 пояси, у межах яких забороняється господарська діяльність, у тому числі користування надрами, згідно з постановою Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів». Лісосмуги, ділянки природної рослинності, рекреаційні землі, частково землі сільськогосподарського призначення є елементами екомережі, для яких також встановлюються обмеження господарської діяльності згідно з законом України «Про екологічну мережу».

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

Шусть В.І.

*Наукові керівники – Дмитренко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Телюра Н.О., ст. викладач*

Залізничне машинобудування охоплює ділянки: вагонобудівництва і вагоноремонтні майстерні, паротягобудування і тепловозобудування [1]. Одним із підприємств залізничного машинобудування є Філія "Панютинський вагоноремонтний завод" АТ «Українська залізниця». Підприємство орієнтовано на здійсненні господарської і комерційної діяльності. Основними напрямками діяльності підприємства є: капітальний, капітально-відновлювальний і деповський ремонт вантажних вагонів; експлуатація і обслуговування спеціалізованих вагонів; ремонт і формування колісних пар; виготовлення запасних частин для залізничного транспорту; надання транспортно-експедиційних послуг під час перевезення експортно-імпортних, транзитних та інших вантажів; виготовлення будівельних виробів і матеріалів. Пріоритетним напрямком є експлуатація спеціалізованого рухомого складу. Підприємство також виробляє матеріали і вироби із шлакобетону (розчин цементний, шлакобетон, шлакоблок, тротуарні плити, блоки фундаментні тощо). Підприємство володіє великими виробничими потужностями, які дозволяють ремонтувати до 6500 вантажних вагонів на рік [2].

У результаті аналізу літературних джерел за напрямком дослідження виявлено, що об'єкти залізничного транспорту здійснюють негативний вплив на довкілля.

Метою дослідження є встановлення основних джерел забруднення навколишнього середовища на підприємстві, що розглядається, та оцінка їх впливу на компоненти довкілля.